

finanțare/ financement/ financing

**Ministerul Tineretului și Sportului
Le Ministère de la Jeunesse et du Sport
Ministry of Youth and Sport**

**Direcția Municipală pentru Tineret și Sport București
La Direction Municipale pour Jeunesse et Sport Bucarest
The Board for Youth and Sport Bucharest**

sponsori/ sponsors

**ROM DIRECT IMPEX SRL • REUTERS ROMANIA • ROMCAR SRL •
SCHOTT GLASWERKE BUCUREȘTI**

CERCETĂRI SPEOLOGICE

○
RECHERCHES SPÉLÉOLOGIQUES

○
SPELEOLOGYCAL RESEARCHS

volumul 4/ tome 4/ issue 4

editat de
Clubul Național de Turism pentru Tineret

édité par
Le Club National de Tourisme pour la Jeunesse
published by
The National Club for Tourism for Youth

1996

SUMAR

Programele pentru tineret ale Ministerului Tineretului și Sportului	2
<i>Iosif Rist, Traian Minghiraș, Róbert Gergely – Avenul Izdocinâi din Pietriceaua (m. Maramureșului)</i>	<i>4</i>
<i>Dumitru Istvan, Ioan Tămaș – Date asupra carstului din dealul Popii (Valea Vinului, m. Rodnei)</i>	<i>5</i>
<i>Zamfir Șomcutean, Gheorghe Nistor, Marius Todoran – Peștera Speranței din dealul Popii (m. Rodnei).....</i>	<i>9</i>
<i>Marius Diaconescu, Traian Minghiraș, Dumitru Istvan – Avenul din Groapa Zânelor (m. Rodnei).....</i>	<i>11</i>
<i>Ică Vasile Giurgiu, Mircea Vlădulescu – Jgheabul lui Zalion (m. Rodnei).....</i>	<i>13</i>
<i>Manfred Miculeanici – Peștera de la ponorul Dragoineea (m. Banatului)</i>	<i>19</i>
<i>Paul Damm, Katalin Perenyi, Călin Pop, Szabolcs Szucs, Jozsef Zih – Considerații asupra peșterii din valea Rea (m. Bihor)</i>	<i>21</i>
<i>Matei Vremir – Inventar speologic în bazinul mijlociu al văii Iadului (m. Pădurea Craiului)</i>	<i>23</i>
<i>Matei Vremir, E. P. Dica – Notă privind răspândirea ursului de peșteră în bazinul mijlociu al văii Iadei (m. Pădurea Craiului)</i>	<i>27</i>
<i>Szabolcs Szucs – Izvorul lui Monea, un sistem încă necucerit (m. Pădurea Craiului)</i>	<i>30</i>
<i>Paul Damm, Szabolcs Szucs, Jozsef Dezso – Zona carstică Subpiatră (m. Pădurea Craiului).....</i>	<i>34</i>
<i>Matei Vremir, Zsolt Kovacs – Peștera aven din dealul Pobraz (m. Pădurea Craiului) ...</i>	<i>38</i>
<i>Iosif Rist – Explorări subacvatice în izbucul Zugău (podisul Someșan)</i>	<i>44</i>
<i>Iosif Rist, Traian Minghiraș, Felix Mersei, Ioan Mureșan – Avenul cu sală de la izbucul Mare al Barcăului (m. Plopis).....</i>	<i>46</i>
<i>Ică Vasile Giurgiu, Mircea Vlădulescu – Cartarea</i>	<i>48</i>
<i>Mihai Sorin – Propunere de clasificare a lacurilor carstice din România formate pe calcare.....</i>	<i>67</i>
<i>Erika Gal, Eugen Kessler – Avifauna fosilă pleistocenă din peșterile Maltei</i>	<i>68</i>
<i>Ioan Sârbu – Programe pe calculator pentru asistarea studiilor de speoclimatologie</i>	<i>70</i>
<i>Protejați mediul carstic.....</i>	<i>83</i>

redactorul volumului
(le rédacteur du volume) (editor): **Ică Giurgiu**

adresa redacției
(l'adresse de la rédaction) (newspaper office):
Clubul National de Turism pentru Tineret
str. Dem. Dobrescu 4-6 camera 123
701192 București 1, Romania
tel/fax 3125374; tel 6386045/107, 108, 232

Peștera Speranței din dealul Popii (munții Rodnei)

Zamfir Șomcutean, Gheorghe Nistor, Marius Todoran
clubul de speologie Montana Baia Mare

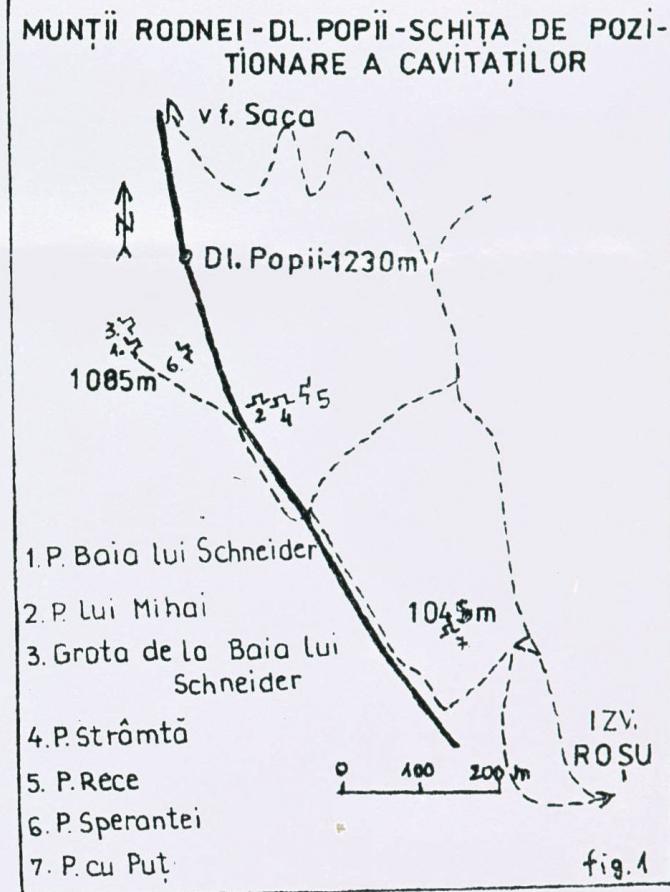
The Speranței cave from dl. Popii
(Valea Vinului – Rodna Mts.)

Abstract

This area is already well-known by the famous aragonite crystals from Baia lui Schneider cave, but within the five new caves discovered in dl. Popii area in 1995, the largest one is Speranței cave with its 74 m developpment and -13 m dislevelment. This cave is located within crystalline limestones of Devonian – Lower Carboniferous age at +20 m from Baia lui Schneider cave, probably representing an upper level of the latter.

The cavity has a labyrinthic shape and it is developping within a crystalline limestone level screened by waterproof intercalations; it has small galleries (0,8 to 1,5 m high) formed by the stopping ad storage of the rain waters on the waterproof intercallations surface. Rare helictites, parietal crusts, microgours and cavern pearls are occurring. The large part of the galleries appeared by the modelling of some tension fissures.

Calcarele cristaline din dl. Popii găzduiesc mai multe cavități, până în anul 1995 figurând în Cadastrul peșterilor din România două peșteri: Baia lui Schneider, renumită prin cristalele de aragonit și peștera lui Mihai. Tabăra organizată de Montana Baia Mare în luna august 1995, în colaborare cu Salvamont

Valea Vinului a adus la cartarea a patru noi cavități. Dintre acestea, peștera Speranței, deși are dezvoltare redusă (74 m) este importantă prin faptul că reprezintă un etaj superior al peșterii Baia lui Schneider.

Denumirea de peștera Speranței provine din faptul că după prima explorare, fără a se forța terminusurile incomode, rămăseseră practic posibilități de explorare pe patru galerii dispuse cvasiradiar, iar aspectul labirintic, ce amenință să se mențină, îl făcuse pe exploratori (ca și pe echipele de cartare ulterioare) să se credă întâi o cavitate de tip Limanu, astfel că inceputul cartării s-a făcut aplicând metoda cu ață, clasică. Acesta este și motivul cartării unei cavități de 74 m de către două echipe, una

dintre ele revenind pleoștită la zi după doar 11 m cartări.

1. Date generale. Intrarea în peșteră este situată pe versantul vestic al dl. Popii, versantul dinspre valea Secii, la circa 75 m est de intrarea peșterii Baia lui Schneider, la +20 m față de aceasta (cota 1105 m). Intrarea de dimensiuni reduse este greu de identificat, ea fiind localizată de Mihai Vargoczki de la Salvamont Valea Vinului, un excelent conducător al carstului din versantul sudic al munților Rodnei.

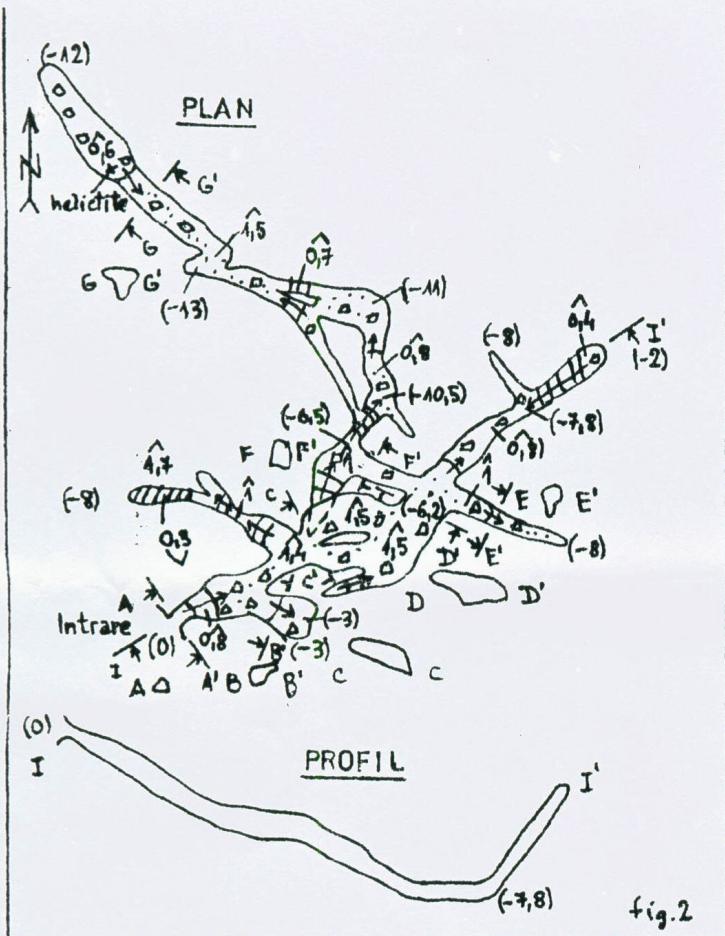

fig. 2

Peștera se dezvoltă în calcare cristaline (formațiunea de Prislopăș de la partea superioară a seriei de Cîmpoiasa), de vîrstă Devonian – Carbonifer inferior, intrarea fiind situată în partea superioară a calcarelor. Apele de precipitație levighează grafitul, depunându-l apoi pe traseul galeriilor peșterii, aceasta fiind explicația culorii negru – lucioase luată de mâinile și salopetele exploratorilor.

Cavitatea a fost explorată aproape integral de Marius și Natalia Diaconescu, fiind apoi cartată de două echipe: Todoran Marius-Șomcutean Zamfir-Calcea Aurel și Nistor Gheorghe-Minghiraș Traian-Mureșan Ion.

2. Descrierea peșterii. Intrarea, descendenta și strâmtă se abor-

dează culcat pe spate, cu picioarele înainte, toboganul nisipos-argilos deschizându-se imediat într-o galerie destul de puternic descentantă. După 5 m se lasă o scurtă ramificație la dreapta; înainte de aceasta, pe dreapta, bolovanișul stivuit lângă perete sugerează o amenajare mai veche a sectorului de intrare. După 8 m de la intrare (-4,5 m) ajungem la o altă ramificație. Galeria din stânga, în care se atinge cota -8, ia sfârșit la un ochi de apă stagnanta, lung de 3 m, cu

adâncimea de 0,3 m. Continuând coborârea spre NE, lăsăm la stânga un pilier și la -6,2 m ajungem la o intersecție de galerii. Înainte și spre dreapta, galeriile se termină la -7, respectiv -8 m. Spre stânga, galeria devine un tobogan de rocă vie ce coboară la -10,5. Apoi galeria se orientează spre NV și după ce atinge cota minimă (-13) se termină cu o galerie cvasiorizontală joasă (0,3-0,6 m).

Majoritatea galeriilor peșterii se dezvoltă pe direcțiile NE-SW și NW-SE. Sectoare bine conturate, dar cu extindere mai mică, au direcție WNW-ESE, similară cu direcția generală a peșterii Baia lui Schneider. Galeriile au profil mic (lățime 0,5-1 m, înălțime generală 0,8-1,5 m), porțiunile finale devenind joase, de tip laminar. O mare parte a galeriilor au podeaua de roci spălate, fără umplutură, doar în galerile laterale și în porțiunile finale, fiind prezent pietriș de desprindere.

3. Morfologie. Galeriile sunt modelate pe diaclaze, într-un nivel de calcar cristalin delimitat de secvențe impermeabile. Spre deosebire de peștera Baia lui Schneider (dezvoltată într-un nivel inferior de calcar cristalin, mai gros, pe o falie

unică și bine exprimată, cu direcția generală WNW-ESE), în peștera Speranței sunt evidente mai multe direcții, ceea ce sugerează modelarea unei intercalări de calcar cristalin intens fisurat. Direcția WNW-ESE este caracteristică unor fracturi de forfecare, de tip decroșare, direcțiile NW-SE și NE-SW reprezentând fracturi de tensiune. Profilul galeriilor arată atât o dezvoltare pe față de strat, cât și pe fracturi.

4. Hidrologie. Cavitatea este rezultatul apelor de infiltratie, canalizate pe fisurile dintr-un pachet de calcare cristaline delimitat de intercalări impermeabile. Alimentarea cu ape de infiltratie se produce predominant prin zona frontală, de afloare a calcarelor cristaline (cea ce explică modelarea pe un front larg a diaclazelor din calcarul metamorfic) și doar local, pe diaclaze ce penetreză acoperișul impermeabil.

Debușeul apelor este probabil tavanul peșterii Baia lui Schneider, colectorul care subtraversează peștera Speranței, legătura dintre cele două cavitate fiind accesibilă doar apei.

5. Speleotheme. Porțiunea finală a peșterii Speranței găzduiește helictite albe, în câteva mănușchiuri. La ramificația din aval de pilier, sunt prezente cruste parietale, microgururi și o concreționare de podea de tipul perlelor de cavernă „sudate”, intersecția fracturilor favorizând prezența actuală a apei de percolatie.

6. Geneză. Nici un indiciu (depozite, imagini paleogeografice) nu sugerează prezența unor râuri subterane clasice. La fel ca la cavitatele de la Cobășel și Valea Blaznel, geneza golorilor carstice este datorată modestelor ape de percolare provenite din precipitații, care în condițiile canalizării într-un nivel carstificabil fisurat și a stagnării și acumulării la suprafață intercalărilor necarsificabile, au determinat cavernamentul existent. Panta galeriilor este evident conformă cu inclinarea stratificației calcarelor cristaline. Carstificarea încețează practic atunci când apele stagnante debușează în golul preexistent al peșterii Baia lui Schneider, ele putând fi responsabile de masivele concreționări calcitice din Sala Mare.